

Twee zelfportretten. Foto's makaak/Slater

Het auteursrecht van een aap

Een makaak stal de camera van fotograaf David Slater en nam meer dan honderd foto's. Het is de vraag wie de rechten bezit.

Door BAS KIST

Wie bezit de rechten op de foto van deze makaak? Is dat David Slater, de beroepsfotograaf die met zijn camera de oerwouden van Indonesië introk om een reportage te maken over deze zeldzame apen? Of is misschien de aap zelf de rechthebbende? In Groot-Brittannië en de VS wordt op dit moment druk gediscussieerd over het antwoord op deze vraag.

De oorzaak van het probleem ligt bij fotograaf Slater zelf. Als Slater tijdens zijn bezoek aan het North Sulawesi-park in Indonesië zijn camera een moment onbewaakt achterlaat, gaat een makaak er onmiddellijk mee vandoor. Het beest, gefascineerd door de flitser, schiet in enkele minuten meer dan honderd foto's. Dat resulteert in een groot aantal plaatjes van collega-ape en een paar zelfpor-

trekken. Gelukkig voor Slater houden de apen het na een paar minuten voor gezien en laten zij zijn toestel ongeschonden achter.

Op 5 juli van dit jaar doet Slater in de *Daily Mail* verslag van zijn opvallende avontuur en vertelt hij hoe de apen zijn toestel hebben afgenomen en volgeschoten. Hoewel de meeste foto's onscherp zijn, zitten er volgens Slater toch een paar mooie plaatjes bij. Naar aanleiding van dit interview publiceert de Amerikaanse nieuwssite *Techdirt* op 7 juli ook een verhaal over de fotograferende apen. Ter illustratie plaatst de site er drie apenfoto's bij. En daarmee begint het gedonder.

Kort na de publicatie ontvangt *Techdirt* een bericht van *Caters News*, een Brits agentschap dat Slater vertegenwoordigt bij de exploitatie van zijn fotorechten. Het bedrijf verzoekt *Techdirt* dringend de foto's van de site te verwijderen omdat Slater geen toestemming voor dit gebruik heeft gegeven. Maar op welk recht baseert Slater deze claim dan, mailt *Techdirt* terug. We hebben toch in de *Daily Mail* gelezen dat niet

Slater maar de aap de foto's heeft gemaakt? Hoe kan Slater dan de auteursrechten bezitten? Die liggen nog eerder bij die aap dan bij Slater.

Hoewel de zaak hiermee op scherp is komen te staan, ziet Slater er toch nog de grap van in. 'Until I hear from the monkey's lawyers, I will stick to the belief that I own the copyright', laat hij de Engelse *Metro* weten. In dezelfde krant doet Slater nog wel een poging zijn eigen inbreng bij de 'fotoshoot' aan te dikken. Anders dan in zijn eerste interview noemt de fotograaf zichzelf nu 'the artist behind it' en beweert hij dat hij de camera met opzet aan de aap heeft afgestaan.

Hoe het ook zij, het lijkt onwaarschijnlijk dat de aap in kwestie de rechten op de foto's bezit. Dieren kunnen geen auteursrechten bezitten. Dat geldt niet alleen in de VS en Groot-Brittannië, maar ook in Nederland. Ervan uitgaande dat Slater zelf geen rol van betekenis heeft gespeeld bij het maken van de foto's zou het zo kunnen zijn dat de rechten in het publieke domein vallen en dat de apenfoto's gewoon vrij gebruikt mogen worden.